

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 313
din 10.11.2010**

Dosar nr.: 327/2010

Petiția nr.: 6732/25.08.2010

Petent: Partida Romilor Pro Europa

Reclamat Ziarul Pandurul

Obiect: Articol de ziar, care conține o caracterizare virulentă îndreptată împotriva etniei și comunității rome.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1.. Partida Romilor Pro-Europa, loc. București, str. Victor Eftimiu, nr. 1-3, sector 5

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului.

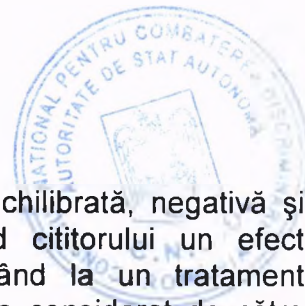
I.1.2 Ziarul Pandurul, loc. Tg. Jiu, str. Unirii, nr. 36, Județul Gorj

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul susține faptul că, prin articolul „Țigarii și OZN-urile inferioare” s-au adus grave atingeri ale demnității umane în speță comunității rome.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petentul în opinia lui consideră că, articolul “Țigarii și OZN-urile inferioare”, pune într-o lumină nefavorabilă etnia romă, scoțând în evidență trăsături cu caracter profund negativ. Per Ansamblu, petentul este de opinie că,

articolul așa cum este prezentat crează o imagine dezechilibrată, negativă și antisocială, prin afirmații exprimate virulent producând cititorului un efect ofensator atacând demnitatea umană, posibil, conducând la un tratament degradant asupra unei comunități. Articolul în cauză este considerat de către petent că, excede limitelor la libera exprimare având un caracter jignitor, agrsiv și umilitor, care poate supune persoanele aparținând etniei rome la un tratament generalizat și degradant.

IV. Procedura de citare

4.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 7006.08.09.2010, a fost citată Partida Romilor Pro Europa, la data de 30.09.2010, procedură legal îndeplinită.

4.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 7005.08.09.2010, a fost citat Ziarul Pandurul prin reprezentant, la data de 30.09.2010, procedură legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Susținerea petentului.

5.1 Petentul consideră că, prin articolul „Țigani și OZN-urile inferioare”, se afirmă, fără echivoc faptul că, romii au trăsături cu caracter negative, creând o imagine profund dezechilibrată, negativă și anrisocială. Modul în care se generalizează, precum și forma de exprimare, agresivă crează un act de discriminare de natură să constituie un tratament degradant. Cât privește pragul minim de gravitate al tratamentului discriminator al comunității rome, acesta a în opinia petentului a fost atins așa cum stipulează și jurisprudența CEDO, s-a săvârșit un abuz motivat din punct de vedere rasial. Manifestările având ca desfășurare un loc public, relatarea având o acoperire însemnată în cadrul mass-media, iar cititorii au urmărit producerea efectului interzis prin preluarea acestuia așa cum a fost prezentat de presa locală.

5.2 În opinia petentului dreptul la exprimare este limitat, așa cum prevede și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind singurul drept garantat care comportă “îndatoriri și răspunderi speciale”.

Susținerea părâtei

-

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1 Dreptul la libertatea de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că “(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu

grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Însa libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

6.2 În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice - ratificat de România la 9.XII.1974 – prevede în art. 19 paragraful 3. că “exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”. Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demnității persoanei.

6.3 În cadrul sistemului instituțional regional de protecție a drepturilor omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” însă precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.”

6.4 Într-o formulă sintetică, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că **numai prin respectarea „îndatoririlor și responsabilităților” ce-i revin, presa își îndeplinește funcția esențială într-o societate democratică**, fără a depăși anumite limite, mai ales în privința reputației și drepturilor altor persoane, având misiunea de a comunica informații de interes public, în înțelesul dat acestei noțiuni în jursiprudența sa (vezi CEDH, 6 februarie 2001, Tammers c. Estonie, Recueil 2001-I, para.62, Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentariu pe articole, Vol.I Drepturi și Libertăți, Ed. All Beck, 2005).

6.5 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că **“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență (de opinia publică) ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.”** (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și

Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

6.6 În acest sens, "Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică. Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, **este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public.** (CEDO, 26 noiembrie 2001, cauza Observer și Guardian vs. United Kingdom, parag.59, cauza Bladet Tromso and Stensaas v. Norway, parag.59, 24 iunie 2004, cauza Von Hannover vs. Germany, parag.58). Obligației presei de a transmite astfel de informații și idei i se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de 'câine de pază public'. (CEDO, între altele, cauza Thorgeirson vs. Islanda, cauza Bladet Tromso and Stensaas vs. Norway, cauza Dichand and others v. Austria, cauza Prisma Press v. France).

6.7 Subiectul de interes public a fost definit în jurisprudența de contencios european drept orice „**chestiune care afectează viața comunității**” (CEDO, cauza Lingens vs. Austria). Interesul public nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge...între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public” (Decizia CEDO, cauza Thorgeirson vs. Islanda). „...A lipsi publicul de informații asupra funcționării serviciilor publice înseamnă a ignora un drept fundamental într-o democrație” (Decizia CEDO, cauza Observer și Guardian vs. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord).

6.8 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra. În acest sens, atunci când este pusă în discuție libertatea discursului „politic” înțeles în sensul cel mai larg, marja de apreciere a autorităților este foarte redusă.

6.9 În reținerea acestei marje de apreciere a autorităților cu privire la libertatea de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul discursului (ziarist, politician membru al opoziției, funcționar public etc) sau persoana lezată (politician, funcționar public, magistrat, persoană privată etc.) precum și mijlocul prin care a fost difuzat mesajul (presa scrisă, televiziune, radio etc.). Astfel în cazul autorului, care este ziarist sau politician membru al opoziției și care își exprimă ideile și opiniile cu privire la aspecte politice, politicieni, funcționari publici etc, marja de apreciere este restrânsă iar protecția libertății de exprimare este maximă. În cazul autorului, funcționar public sau persoană privată care își exprimă opinia sau ideile cu privire la aspecte ce privesc o altă persoană privată, marja de apreciere este întinsă și protecția libertății de exprimare este restrânsă.

6.10 Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul constată că acestea vizează conținutul unui articol redat în

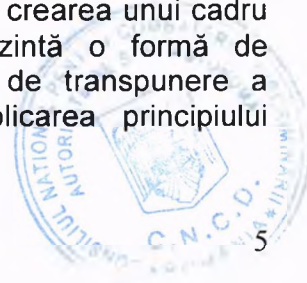

ziarul „Pandurul”, publicat în data de 27 aprilie 2010, în opinia petentei, aducând atingere dreptului la demnitate personală, pe considerentul apartenenței etnice, în speță la etnia romă. Astfel, sub aspectul individualizării și al conținutului articolului, reținem că partea reclamată a publicat materialul intitulat „Țiganii și OZN-urile inferioare”.

6.11 Colegiul trebuie deci să țină seama de un element deosebit de important: rolul esențial jucat de presă într-o societate democratică. Dacă presa nu trebuie să depășească anumite limite, îndeosebi în ceea ce privește reputația și drepturile celorlalți, precum și necesitatea de a împiedica divulgarea unor informații confidențiale, sarcina sa este totuși comunicarea, cu respectarea datoriilor și responsabilităților proprii, a informațiilor și ideilor referitoare la orice problemă de interes general (Vezi Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea în cauza Dalban împotriva României, cauza Cumpănă și Mazăre împotriva României, cauza Sabou și Pircălab împotriva României și altele). Mai mult, Colegiul este conștient de faptul că libertatea în domeniul presei scrise include, de asemenea, și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare prin prezentarea unor idei sau opinii care offensează, șochează sau deranjează (vezi în acest sens infra parag. 6.6.) În cauze asemănătoare celei de față, marja de apreciere a autorităților naționale se circumscrie interesului unei societăți democratice de a permite presei să își joace rolul indispensabil de „câine de pază” și să își exercite aptitudinea de a da informații cu privire la problemele de interes general (Vezi Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea în cauza Tromso și Stensaas împotriva Norvegiei, parag. 59). Este inadmisibil ca un ziarist să nu poată formula judecăți critice de valoare decât sub condiția demonstrării veridicității (Vezi Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Lingens împotriva Austriei din 8 iulie 1986, seria A nr. 103, pag. 28, alin. 46).

6.12 Colegiul reține că articolul prezintă publicului un fapt imaginar, o opinie care își fundamentează propriile justificări pe argumente care lasă loc de interpretare, situându-ne la limita dintre interferența libertății de exprimare și a dreptului la demnitate umană a unor persoane. Evident, subiect al paragrafului 2 al Articolului 10 din Convenția Europeană, libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență (de opinia publică) ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică” (vezi infra parag.6.6.).

6.13 Din acest punct de vedere, coroborând aspectele reținute mai sus, Colegiul Director se raportează la prevederile art. 2 alin. 5 din O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Potrivit art. 2 alin.5 “Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Hărțuirea reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului

egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

6.14 În acest sens, reținem că în materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul communautaire, pentru a ne găsi în situația unei fapte de hărțuire este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia. Astfel, fapta de hărțuire se circumstantiază într-un comportament care poate îmbraca diferite forme. Formularea textului cuprinde sintagma „orice comportament”. Sintagma „orice comportament” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise sub forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, verbal sau în scris, gesturi, acte sau fapte etc.

6.15 Motivul sau cauza comportamentului este detereminat de un criteriu interent, care este în mod expres prevăzut de legiuitor, într-o listă neexhaustivă, având în vedere că textul de lege prezintă într-o enumerare cu caracter determinat criteriul de „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârsta, handicap, statut de refugiat ori azilant”. Caracterul neexhaustiv este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese. Sintagma „sau orice alt criteriu”, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt element nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea formei de discriminare denumită ca hărțuire. Manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest element constitutiv al hărțuirii, permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest aspect este cu atât mai evident cu cât însăși Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, definește hărțuirea în art. 2 alin.3 ca „un comportament nedorit pe bază de etnie sau rasă care are ca scop sau ca efect violarea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensiv.”

6.16 Includerea hărțuirii ca formă de discriminare în aquis-ul communautaire și transpunerea acestuia în legislația națională este extrem de importantă. Discriminarea nu se manifestă per se, doar sub forma unor prevederi normative sau practici, dar și sub forma comportamentelor care crează un impact asupra mediului în general, variind de la violența fizică la remarci sau afirmații cu caracter rasist, până la ostracizare generală. Această formă de discriminare aduce atingere demnității sub aspect psihic și emoțional persoanelor aparținând unei minorități sau alteia (vezi „A comparison between the EU Racial Equality Directive and the Starting Line” in I.Chopin and J.Niessen, The Starting line and

the Incorporation of the Racial Equality Directive into National Laws of the EU Member States and Accession States, 2001, pag. 26, 27.).

6.17 Colegiul este de opinie că aspectele prezentate în petiție referitoare la articolul intitulat „Țiganii și OZN-urile inferioare crează un cadru ostil bazat pe stereotipuri și prejudecăți, în mod special prin conținutul articolului: “ *Îl știți pe Stephen Hawking. E băiatul ăla atât de genial încât poate să apară la televizor chiar dacă îi funcționează un singur mușchi din tot corpul. Mușchiul unuia dintre degete. Ei, băiatul ăsta a zis, mă rog, a zis calculatorul care îi sintetizează vocea că, extraterestrii există, dar este contraindicat să încercăm să-i contactăm, pentru că o eventuală sosire pe Pământ ar putea semăna cu colonizarea Americilor de către Columb, Colonizare care, după cum știm, nu le-a picat deloc bine nativilor sud-americani. E distractiv să ne imaginăm o întâlnire de gradul trei între, să zicem, niște extraterestri ăia superevoluți și un grup de romi cu X5-uri, În primul rând, extraterestrii ăia ultra civilizațiar, ar face bine să nu li se adreseze ca unor inferiori Țiganilor. Asta dacă nu vor se trezească cu câteva procese pe cap, bașca toate ONG-urile din lume. Apoi, cât de evoluți ari fi domnii din farfuriile zburătoare, sigur își vor pierde vreo trei lasere și câteva milioane de extradolari la alba neagra încropită cu Țiganii ad-hoc, pe aripa OZN-ului. Timp în care soțiile și copiii domnilor negricioși de pe Pământ ar urca pe furiș în farfurie și ar fi furat toată tăblăraia, pe care ulterior ar arunca-o în căruțe. Ce mai, într-o zi, supercivilizații ăia din Galaxia XJ890 vor fi muritori de foame și o să cereșească telepatic în colțul străzii..... “,*

6.18 Astfel cum a statuat în jurisprudența sa (între altele Hotărârea nr. 613 din 13.11.2008, Hotărârea 593 din 24.11.2009) Colegiul este de opinie că apartenența etnică a unei persoane nu poate fi privită ca relevantă în legătură directă cu modul în care o persoană sau o comunitate de persoane exercită o anumită funcție sau cu privire la faptele pe care le săvârșește.

6.19 Întrebarea care se pune în legătură cu aspectele deduse soluționării este în ce măsură asocierea stereotipă a comunității de romi cu infracționalitatea și că în rândul comunității a fura este mult mai simplu decât a muncii contribuie la vreo formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor interumane. Mai degrabă, aceste asocieri sunt de natură a produce efecte nedorite, în mod gratuit, asupra acestei comunități de persoane, creând un cadru cel puțin ofensiv sub aspectul demnității. Din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că materialul publicat, sub aspectul efectului creat, poate conduce la atingerea dreptului la demnitate a persoanelor care fac parte din comunitatea romă, în sensul prevederilor art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

6.20 Având în vedere caracterul ironic al articolului publicat de partea reclamată, în opinia Colegiului, nu se poate reține că scopul urmărit prin materialul publicat a fost acela de a aduce atingere demnității persoanelor aparținând comunității rome. Însă, hărțuirea ca formă de discriminare cuprinde și acele comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. În acest context, Colegiul recomandă părții reclamate să manifeste exigență în raport cu modul în care se exercită dreptul la libertatea de exprimare din prisma reputației sau a drepturilor altora, pentru a asigura respectarea

exigență în raport cu modul în care se exercită dreptul la libertatea de exprimare din prisma reputației sau a drepturilor altora, pentru a asigura respectarea demnității personale și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000, republicată, care prevede în art. 1: „(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate...” 4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

6.21 Trebuie precizat că raportat la dreptul de a nu fi supus discriminării, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „o importanță specială trebuie acordată discriminării rasiale, și că în mod public a diferenția un grup de persoane sub aspectul tratamentului bazat pe rasă, poate constitui, în anumite circumstanțe, o formă specială de afront adusă demnității umane”. Astfel, „tratamentul diferențiat aplicat unui grup de persoane datorită rasei poate fi capabil a constitui tratament degradant în circumstanțe în care tratamentul diferențiat pe baza altor criterii, precum limba, nu ar pune astfel de probleme” (Comis. EDH, cauza Asiaticilor Est Africani v. Marea Britanie, no.4403/70, 14.12.1973, în același sens a se vedea cauza Cipru v. Turcia, (2002) 35 EHRR 30, para. 308-310, cauza Moldovan și alții v. Romania, decizia nr. 2, 12 iulie 2005).

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele prezentate în petiție privind articolul intitulat “Țiganii și OZN-urile inferioare”, publicat în data de 27 aprilie 2010, intră sub incidența prevederilor **art. 2 alin 5**, din **O.G nr.137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată.

2. Colegiul recomandă părților, ca pe viitor să evite în a mai prezenta la modul general o comunitate de orice fel în trăsături negative, creând o imagine bazată pe stereotipuri, care poate conduce la un tratament degradant, umilitor și ofensator.

3. Clasarea dosarului.

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

5. O copie a hotărârii se va comunica părților:

5 Partida Romilor Pro-Europa, loc. București, str. Victor Eftimiu, nr. 1-3, sector

Ziarul Pandurul, loc. Tg. Jiu, str. Unirii, nr. 36, Județul Gorj

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENCZ – Membru

CLAUDIA VLAȘ – Membru

CRISTIAN JURA– Membru

DEZIDERIU GERGELY– Membru

DRAGOȘ TIBERIU NIȚĂ-Membru

ISTVAN HALLER – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

